

Andningssvårigheter och andningsuppehåll

Vid en lungkollaps har det kommit in luft i lungsäcken, som omger lungan. Då faller själva lungan ihop helt eller delvis och du får svårt att andas. En mindre lungkollaps läker ofta av sig själv. En större lungkollaps behandlas på sjukhus.

Lungkollaps kallas också för pneumothorax.

Vid en lungkollaps kan du ha ett eller flera av följande symtom:

- Det gör ont i bröstkorgen när du andas.
- Smärtan kommer plötsligt, men kan minska efter en tid.
- Det känns tungt att andas.

Kontakta genast en <u>vårdcentral</u> eller <u>jouröppen mottagning</u> om du tror att du eller ditt barn har en lungkollaps. Om det är stängt, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Ring genast 112 om du eller ditt barn har smärta i bröstet som inte går över eller mycket svårt att andas.

Läkaren lyssnar på dina eller <u>barnets</u> lungor med ett stetoskop. Läkaren ställer diagnos efter att ha gjort en <u>lungröntgen</u>.

En mindre lungkollaps läker ofta av sig själv.

Luften behöver sugas ut ur lungsäcken om läkaren bedömer att lungkollapsen inte kommer att läka av sig själv. Det görs genom en liten slang i lungsäcken. Slangen är kopplad till en ventil som sitter på utsidan av bröstkorgen. När du andas som vanligt sugs luften i lungsäcken ut.

Du får bedövning i huden när slangen och ventilen sätts på bröstkorgen. Det känns oftast inte så mycket att ha slangen i kroppen.

Du kan lämna sjukhuset samma dag som behandlingen gjordes. Du har kvar slangen och ventilen i kroppen. Du får komma tillbaka efter några dagar för att undersökas med lungröntgen. Läkaren tar bort ventilen och slangen om lungorna fungerar som de ska.

En mer större lungkollaps kan behöva behandlas med en lite grövre slang som kopplas till en särskild sugmaskin. Maskinen suger ut

luften och håller lungan utspänd tills lungan har läkt. Med denna behandling får du stanna kvar på sjukhuset i några dagar, tills läkaren ser att lungan kan hållas utspänd av sig själv.

© % "⇒ %` ←`%

Det kan behövas en operation om behandlingen inte hjälper, eller om du får lungkollaps flera gånger.

Läs mer om lungoperation.

De allra flesta som får behandling blir helt återställda.

% ` %

Så här ser en frisk lunga ut som inte har lungkollaps.

Lungorna sitter i lungsäckarna i bröstkorgen. För att lungorna ska hållas utspända finns ett visst undertryck i lungsäcken. Lufttrycket i lungsäcken förändras om det går hål på lungan eller lungsäcken. Då faller lungan helt eller delvis ihop.

` (%)

En lungkollaps kan bero på många olika saker. Det är inte alltid säkert att det går att få veta vad det beror på. Det kan bero på en skada i bröstkorgen, till exempel om du har brutit ett revben. Lungan kan också kollapsa om en lungblåsa brister.

Lungkollaps förekommer främst hos yngre personer som idrottar, personer som röker, hos långa smala personer och hos personer som är äldre än 70 år.

®← %)(" <)} % <%)

Rökning ökar risken för en lungkollaps. Det finns många fördelar med att sluta röka. Läs mer om hjälp för att sluta röka.

n` ← %

Du som en gång har fått en lungkollaps har en ökad risk för att få en ny.

När en lunga faller ihop kan det hända att luften som har kommit in i lungsäcken inte kommer ut. Det kan leda till att även den andra lungan faller ihop. Det är mycket ovanligt att båda lungorna kollapsar. Det är livshotande, men om du får snabb behandling blir du bra igen.

6 ⇒ ` ← %⇒

Du kan <u>söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u> du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

⊗(` ←`% %) ←(" ←

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du <u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård.</u>

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel</u> har en hörselnedsättning.

% ⇒ ←

Det finns ingen åldersgräns när ett barn får vara med och bestämma i en vårdsituation. Barnets rätt att bestämma själv hänger ihop med barnets mognad. Ju äldre barnet är desto viktigare är det att hen får vara delaktig i sin vård. För att kunna vara aktiv i vården och ta beslut är det viktigt att ni förstår informationen ni får av vårdpersonalen.

§ 8 6 9

Senast uppdaterad: 2022-03-22 Redaktör:

Ingela Andersson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Katrin Hint, läkare, specialist i allmänmedicin och kirurgi, Stockholm

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

§

När du söker sjukvård ingår oftast en kroppsundersökning i besöket. Syftet med kroppsundersökningen är att finna orsaken till dina besvär och att kunna föreslå en behandling.

¶↔ " % % %

1177 – en tjänst från Inera.

En lungröntgen kan visa om du har några förändringar i lungorna som beror på en sjukdom eller skada. Undersökningen tar ungefär fem minuter och gör inte ont. När ett barn ska få lungorna röntgade kan du som närstående vara med.

8" %%' ` %←%%' ⇒ %

När du röker eller snusar får du i dig ämnen som är skadliga för kroppen. De gör att risken ökar för flera sjukdomar. Nikotinet i tobak påverkar också hjärnan så att du blir beroende. Det finns bra hjälp att få om du vill ha hjälp att sluta röka eller snusa.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

